

Česká komora autorizovaných inženýrů
a techniků, činných ve výstavbě,
oblast Jihlava.

OK Jihlava - Zpráva o činnosti za rok 2018

Pokud se pokusíme krátce vyhodnotit uplynulý rok 2018 v našem oboru, ve stavebnictví, dospějeme k několika závěrům:

- potřeby investorů byly tak velké, že je stavební firmy svými kapacitami nedokázaly pokrýt, což mělo za následek prodlužování termínů dokončování staveb, ale také zhoršování jejich kvality.
- stejná situace se projevila v oblasti projektování, také projektanti nedokázali pokrýt potřeby svých klientů.
- v oblasti povolování staveb se složitá situace nezlepšila. Dvacátá druhá novela stavebního zákona, což byla zároveň druhá velká novela tohoto zákona, nedokázala zlepšit situaci, toto bylo bohužel v souladu s naším očekáváním.

Vysvětlení kapacitních problémů stavebních firem je velmi snadné. Několikaletá krize ve stavebnictví zdecimovala kapacity stavebních firem na polovinu, mnoho firem zaniklo a další se zmenšily na svá historická minima. Pokud se během dvou let rapidně změnila situace ve financování staveb, nebylo možno stejně rychle navýšit kapacity, což se projevilo zejména ve stavech kvalifikovaných pracovníků. A je zde ještě jeden aspekt: Pokud by některá stavební firma vyvinula maximální úsilí a počty pracovníků navýšila na potřebnou úroveň, co bude s nimi dělat za pár let, až opět přijde krize?

Podobná situace se projevila v kapacitách projektových prací. Během několika minulých let projektantů zřetelně ubylo a nyní noví nepřibývají.

Druhá velká novela Stavebního zákona nepřinesla očekávané zlepšení, a proto vláda ČR rozhodla o zahájení prací na novém Stavebním zákoně. Úkolu se ujalo rezortní ministerstvo – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Bylo ustaveno metodické vedení a zřízeny pracovní skupiny, do kterých byly pozváni zástupci jednotlivých rezortů, profesních komor a společností, zabývajících se stavebním právem. Předseda vlády však nebyl spokojen s rychlostí příprav a využil nabídku Hospodářské komory ČR ke zpracování tezí Nového stavebního zákona. Podle této koncepce by měl nový stavební zákon vstoupit v platnost v roce 2021.

Před časem jsme definovali základní principy, které by měly být použity při tvorbě nového stavebního zákona. Zde je připomínám:

- 1) Vytvoření jednotného slovníku stavebních pojmů.
- 2) Přeskupení kompetencí jednotlivých rezortů s cílem jejich sjednocení v rezortu jednom.
- 3) Oddělení územního plánování od povolování staveb.
- 4) Vytvoření institutu Nejvyššího stavebního úřadu. Stavební řízení je v kompetenci státu. Výkon této kompetence provádí stát prostřednictvím Nejvyššího stavebního úřadu a jeho dislokovaných pracovišť
- 5) Zkvalitnění územního plánování. Územní plán je nástroj samosprávy obce nebo kraje, je v kompetenci obce nebo kraje jej pořídít, schválit a vyžadovat jeho respektování při navrhování a povolování staveb.
- 6) Povolování staveb bude jednostupňové. Podkladem pro vydání povolení stavby bude projektová dokumentace pro stavební povolení a soubor dokladů od účastníků řízení, vyjadřujících souhlas se stavbou.

7) Ve fázi projednání projektové dokumentace je možno projevit nesouhlas se stavbou některými možnými účastníky řízení. Vypořádání nesouhlasu je možno řešit dohodou, úpravou projektové dokumentace, v krajním případě soudem. Bude možno zasahovat pouze do jednoho řízení, procesu projednání a vydání stavebního povolení.

8) Kontrolu podrobné projektové dokumentace, provádění stavby a vlastní dokončené stavby provádí Nejvyšší stavební úřad se svými detašovanými pracovišti nebo oprávněné fyzické osoby (autorizovaný inspektor).

Zdůvodnění a komentář:

Ad 1) Nejednotnost výkladů slov, popisujících prvky, objekty a procesy ve stavebnictví způsobuje zmatek při tvorbě legislativních předpisů a norem, v jednáních a v následujících sporech. Nejednotnost pojmů je často zneužívána ve prospěch některých skupin naší společnosti.

Ad 2) Stavebnictví je kompetenčně rozloženo do mnoha rezortů. Několik ministerstev má své samostatné stavební úřady, pomocí kterých povolují některé stavby. Další ministerstva řídí orgány, které mají kompetence vydávat rozhodnutí, podmiňující další průběh řízení. Přeskupení kompetencí pod jeden rezort je nutnou podmínkou racionalizace povolování staveb.

Ad 3) Územní plánování bude v plné kompetenci samosprávy. Územní plány obcí, měst bude pořizovat samospráva. K tomu použije vlastní pracoviště a odborně způsobilé osoby. Projednání a schválení je v plné působnosti samosprávy. Územní plán bude natolik podrobný, aby definoval využití pozemků, druhy zástavby v jednotlivých lokalitách, jejich geometrická omezení a vazby na infrastrukturu.

Ad 4) Zřízení nejvyššího stavebního úřadu s celorepublikovou působností a výkon jeho funkcí prostřednictvím krajských a územních pracovišť výrazně zkvalitní proces povolování staveb. Je nutno vyjmout proces povolování staveb z kompetencí samosprávy. Dnešní stav je naprosto neudržitelný. O povolení většiny staveb se nerozhoduje na stavebním úřadě, ale na radě města nebo v kanceláři starosty obce nebo města. Stavební povolení bude reagovat na projektovou dokumentaci pro stavební povolení, která bude popisovat technickou stránku stavby, statiku, techniku prostředí, energetiku a další odborné části. Stavební úřady musí zaměstnávat odborníky, kteří budou schopni tyto parametry posoudit, vyhodnotit a rozhodnout.

Ad 5) Veškeré rozhodování o využití území, o druhu a kvalitě zástavby, o technickém řešení území bude přeneseno do oblasti územního plánování, které bude plně v kompetenci samosprávy na úrovni obce nebo kraje. Jsou však oblasti (např. liniové stavby), které je nutno rozhodovat na úrovni státu.

Ad 6) Vzhledem k tomu, že veškeré územně plánovací podmínky budou stanoveny podrobným územním plánem, který bude řádně projednán a schválen samosprávou a který zohlední podmínky a připomínky občanů a institucí, bude možno provést stavební řízení jedním procesem.

Ad 7) Nesouhlas s výstavbou se v současné době stává národním sportem. Kromě oprávněných osob, jejichž zájmů se stavba dotkne a které mají plné právo hájit své zájmy, se v této oblasti vyskytuje mnoho osob a institucí, jejichž zájmy nejsou v souladu s potřebami společnosti, dokonce jsou předmětem nekalé obchodní činnosti. Proto je nutno tento prostor nově definovat na principu „jedno povolení = jedno odvolání“. Aplikací tohoto principu dojde k velkému urychlení povolovacích procesů, dojde také k výraznému uvolnění kapacit soudů na všech úrovních.

Ad 8) Projektová dokumentace pro stavební povolení bude podkladem pro projednání stavby a vydání stavebního povolení. Další nutnou projektovou dokumentací bude podrobná dokumentace, která poslouží pro výběr zhotovitele stavby a po korekcích zhotovitelem stavby pro vlastní provádění stavby. Soulad této dokumentace s projektovou dokumentací pro stavební povolení bude ověřen stavebním úřadem nebo osobou oprávněnou – autorizovaným inspektorem. Institut autorizovaného inspektora tím dostane smysluplnou náplň, odpovídající

kvalitě nositelů tohoto oprávnění. Stejně bude postupováno při kontrolách průběhu výstavby a při kontrole závěrečné po dokončení stavby.

Koncem roku 2018 Hospodářská komora ČR předložila Věcný záměr rekonstrukce veřejného stavebního práva. Nyní tento elaborát čeká velká diskuse. Se záměrem lze v mnoha částech souhlasit, neboť splňuje valnou část našich výše uvedených tezí. Nemůžeme se však smířit s návrhy na výrazné zjednodušení projektové dokumentace, předkládané pro povolovací řízení nebo s naprostou rezignací na kontrolu dokumentací pro provedení stavby a na vlastní provedení stavby.

Spolupráce s Krajem Vysočina

Uzavřená smlouva o spolupráci mezi naší oblastí ČKAIT a Krajem Vysočina je stále platná. Dlouholetá úspěšná spolupráce se samosprávou a správou našeho kraje má právní podklad. Smlouva je uzavřena na dobu neurčitou, předpokládáme, že postupem času najdeme nové další formy a oblasti spolupráce.

Spolupráce s HZS Vysočina

Na smlouvu o spolupráci s Krajem Vysočina navázala smlouva s HZS kraje Vysočina o spolupráci v krizových a havarijních situacích. Dohodli jsme s vedením HZS kraje parametry spolupráce a vybranými kolegy – statiky, dopraváky, vodohospodáři a dalšími jsme vytvořili havarijní tým, který spolupracuje s HZS v krizových situacích.

Spolupráce se středními stavebními školami kraje

Podepsáním smlouvy o spolupráci se středními školami na předchozí Valné hromadě jsme završili přípravnou fázi spolupráce. Cílem naší spolupráce je přiblížit školy současné praxi, propojit zkušenosti a znalosti našich členů s potřebami středních stavebních škol. Vždyť tam roste generace našich následníků a tato spolupráce je jednou z forem předávání zkušeností mladým. Účastníme se práce ve školských radách, profesori škol jsou pravidelnými účastníky našich seminářů, účastníme se projektů škol. Jistě najdeme další prostory pro spolupráci.

Spolupráce s SPS Vysočina

Oblastní výbor ČKAIT Jihlava je spoluzakladatelem a spolupořadatelem soutěže Stavba Vysočiny. Již několik roků udělujeme cenu ČKAIT. Určení vítěze této ceny je na členech výboru oblastní kanceláře. Členové výboru obdrží seznam soutěžních návrhů a každý určí pořadí třech nejlepších. Součet těchto umístění určil vítěze ceny ČKAIT. Udělení cen Stavba Vysočiny proběhlo loni ve Žďáru nad Sázavou, v nově rekonstruovaném kině. Cenu ČKAIT Stavby Vysočiny za rok 2018 získala rekonstrukce secesní vily Marie Karas v Jihlavě. Tatáž stavba získala cenu Stavby Vysočiny.

Semináře:

Odborné semináře proběhly v prostorách krajského úřadu, které jsou velmi dobře pro tento účel vybavené a poskytují vysoký standard prostředí. Na všechny semináře jsme zvali pracovníky krajského úřadu, pracovníky stavebních úřadů a zástupce středních stavebních škol. Důvodem je zejména vzájemné propojení prostoru povolování staveb s prostorem projektování, chceme, aby se úředník stavebního úřadu a projektant vzájemně pochopili a porozuměli svým procedurám. Dalším důvodem bylo poskytnout odborné vzdělávání stavebním úřadům. Neposledním důvodem bylo to, že jsme se k této službě přihlásili podepsáním smlouvy o spolupráci s Krajem Vysočina.

Program seminářů byl bohatý, uvedu pouze jednotlivá témata:

- Dopravní stavby z pohledu projektanta, stavbyvedoucího a stavebního dozoru.
- Novela stavebního zákona
- Městský inženýr v tvorbě územních plánů, v proj. přípravě a v péči o majetek měst a obcí.
- Vsakování dešťových vod v urbanizovaném území.

- Veřejné prostory a zahrady, městský parter
- GDPR a technický dozor stavebníka
- Projektant, stavebník a stavební úřady po novele Stavebního zákona.
- Vady a poruchy staveb, jejich vznik, příčiny a náprava.

Účast na jednotlivých seminářích se pohybovala od 40 do 80 posluchačů, považujeme ji za dobrou. Témata seminářů jsme volili na základě aktuální situace a potřeb. Zejména semináře, týkající se dopravních staveb, dozorování staveb nebo vad a poruch staveb byly velmi dobře navštívené a z diskusí vyplynulo, že témata byly aktuální a potřebná. Očekávám, že témata seminářů, plánovaných pro nastávající rok budou předmětem diskuze v dalších bodech programu naší valné hromady.

Konference:

V Havlíčkově Brodě proběhl ve dnech 5.- 6. prosince 2018 již čtvrtý roční konference „Památkář, projektant investor ve vzájemném dialogu“.

Ústředními tématy letošní konference bylo:

1. Provádění komunikací a jejich oprav v historickém veřejném prostoru z hlediska použití vhodných materiálů a technologií.
2. Historické stavby a jejich okolí (zdařilé tuzemské i zahraniční příklady rekonstrukcí a přestaveb památkových objektů vhodně upravovaných dle současných trendů a požadavků investorů)

Na naší konferenci přednášeli a diskutovali významní čeští památkáři, architekti i projektanti, mezi nimi například:

Ing.V. Ouroda, Ph.D., náměstek ministra kultury

Prof. Ing.arch. J. Jehlík, vedoucí ústavu urbanismu FA ČVUT

Architekt M. Hanzl, přední projektant návrhů konzervací historických staveb

Ing.arch. J. Pešta, publicista, památkář a zpracovatel stavebně hist. průzkumů

Ing. S. Zídek, člen předsednictva ČKAIT, odborník na industriální památky

Ing. Akad.arch. H. Zachová, specialistka na povrchy veřejných prostorů v ČR

a další čeští erudovaní odborníci.

Příští ročník projektantko-památkářské konference proběhne v Havlíčkově Brodě 21.-22. května 2019. Hlavním tématem bude vizuální smog v historických částech našich sídel, resp.v krajině (reklamní poutače, nevhodné grafické ztvárnění fasád, vč. zateplovacích systémů, konstrukce střešních prvků v ustálené historické střešní hladině apod.)

Exkurze Alsasko:

Alsasko je krásným místem Evropy. Ne nadarmo o něj po století bojovaly evropské mocnosti Francie a Německo. Tato doba našťastí je dávnou minulostí a nejenom to, hlavní město Alsaska, město Strasbourg se stal jedním ze dvou hlavních měst sjednocené Evropy. Hranice Francie a Německa tvoří řeka Rýn, která z východu těsně obtéká Strasbourg. Do tohoto města směřovala naše exkurze, pozvání navštívit areál Evropského parlamentu a strávit v něm den při zasedání parlamentu nešlo odmítnout. Důvody byly minimálně dva – prohlédnout si moderní areál administrativních budov, koncepci návrhu, jeho provedení a také stav po desítky let užívání a nejenom to, dalším důvodem bylo nahlédnout do jedné z „kuchyň“ řízení sjednocené Evropy. Po několikahodinové exkurzi jsme konstatovali, že budovy EP po letech užívání nutně potřebují údržbu. Také jim zřetelně nesvědčí to, že 25 dní v měsíci nejsou v plném provozu, plný provoz nastává pouze na 5 dní v měsíci při zasedání parlamentu. Součástí exkurze byla také cesta po městech, vinařstvích a sýrárnách. Historické město Colmar a města další jsou velmi kvalitně opravena, udržována a pobyt v nich je nadmíru příjemný. Také navštívená vinařství se vyznačují moderními provozy v dobře navržených a vybudovaných provozovnách. Dalším vrcholem exkurze bylo město Mulhouse a jeho Cité de l'Automobile. Bývalý areál továrny byl rekonstruován na muzeum automobilů. Muzeum bylo v nedávné době modernizováno a rozšířeno, sbírky jsou nyní vystaveny na ploše větší než 25 000 m². Je zde vystavenou na 400 historických modelů jak luxusních tak závodních vozidel, které vyprávějí

dějiny automobilismu, jako např. slavné Bugatti Royale. Pro stavaře je velmi inspirující proměna továrny na muzeum. V době, kdy v naší zemi se stále nachází desítky nevyužitých bývalých továren je to velmi zajímavý námět na jejich přestavbu. Několik dní, strávených na cestě po Alsasku bylo příjemným počinem, odpočinkem a zároveň inspirací k naší práci.

Exkurze Severní Čechy:

Podzimní exkurze do severních Čech byla kombinací návštěv moderních staveb, staveb historických a návštěvy konverze textily na sklárnu. Je dobré si připomenout vrchol české architektury, která zdobí vrchol Ještědu, vyhrála mnoho soutěží a získala mnou českých i zahraničních cen. Hotel a televizní vysílač Ještěd si tuto pozornost a ceny zaslouží. Negativem bylo pouze to, že se mi nepodařilo získat povolení ke vstupu do vysílače. Pro velký zájem byly tyto exkurze v loňském roce omezeny a získat povolení je činnost na mnoho dní, což jsem bohužel nevěděl. Následovala prohlídka města Rumburk, další den jsme věnovali sklárně Ajeto. Sklárna vznikla v devadesátých letech minulého století přestavbou z textilky a světového ohlasu získala zejména působením skláře Bořka Šípka. Opět jsme inspirativně vnímali invenci a dobré nápady tvůrců při přestavbě areálu. Z ohlasů kolegů a kolegyně mohu konstatovat, že exkurze plně splnila svůj účel.

Hospodaření oblastní kanceláře Jihlava:

Hospodaření oblastní kanceláře vychází ze schváleného rozpočtu ČKAIT. Pro rok 2018 byl schválen rozpočet OK Jihlava v částce 1.344.000,- Kč. Do konce listopadu 2018 bylo vyčerpáno 1.111.564,- Kč. Očekávám, že rozpočet nebude překročen. K 21. listopadu 2018 měla naše oblast 977 členů. Plán na rok 2019 předpokládá rozpočet v částce 1.334.000,- Kč.

Rezortní působnost oblastního výboru:

V Představenstva ČKAIT působí Ing. Karel Vaverka. Členem Dozorčí rady ČKAIT je Ing. František Kavina. Členem Stavovského soudu ČKAIT je Ing. Pavel Hořejší. V diskusi bude dostatek prostoru, aby jmenovaní kolegové prezentovali svoji práci ve vrcholových orgánech komory.

Slovo závěrem:

Uplynul rok 2018, rok komunálních voleb, rok startu vzniku nového stavebního zákona, rok potupného provádění oprav dálnice D1 a dalších dopravních staveb. Také rok, kdy se stavebnictví dostalo z několikaleté krize.

Koncem března proběhne shromáždění delegátů ČKAIT. Představenstvo ČKAIT dostane do vínku v rámci usnesení shromáždění mnoho úkolů. Prvním by měl být úkol prosadit nový kvalitní stavební zákon. Dalším úkolem bude například rozhodnutí o dostavbě budovy ČKAIT v Praze.

Závěr zprávy patří oprávněně poděkování. Děkuji kolegyním a kolegům z výboru oblasti, naší tajemnici Lence Zemanové, našim smluvním partnerům a v neposlední řadě Vám, aktivním členům naší oblasti. Bez Vás by naše komora nebyla....

Děkuji za Vaši pozornost....

Jihlava, prosinec 2018

Ing. Karel Vaverka, předseda oblasti Jihlava